

การพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย

Operational Development of the Planning and Development Department First District of The Church of Christ in Thailand

อภิเดช ชัยราชา¹, พรณรงค์ พงษ์กลาง², พิกุล พงษ์กลาง^{*2}, ยุพิน ชัยราชา³, สุรินทร์ ปวงจักรทา⁴
Apidech Chairacha¹, Pornnarong Pongklang², Pikul Pongklang², Yupin Chairacha³, Surin Pongjaktat⁴

¹ คริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ 50000

² มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ 50000

³ โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ 50000

⁴ โรงเรียนสืบนทีธรรม จังหวัดเชียงใหม่ 50140

¹ The First District of The Church of Christ in Thailand, Chiangmai 50000 Thailand

² Payap University, Chiangmai 50000 Thailand

³ Dara Academy, Chiangmai 50000 Thailand

⁴ Suebnathitam School, Chiangmai 50140 Thailand

*Corresponding author E-mail: pikoon_p@payap.ac.th

(Received: January 8 2025; Revised: March 6 2025; Accepted: March 20 2025)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงาน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานของคริสตจักรภาคที่ 1 จำนวน 16 ราย และกลุ่มตัวอย่างจากคณะกรรมการของคริสตจักรท้องถิ่น โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 260 คน ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปอุปนัย และค่าความถี่ ค่าร้อยละที่ใช้ Likert scale 5 ระดับเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่ามีส่วนร่วมระดับมากในด้านการปฏิบัติ ด้านการปรับปรุง และด้านการวางแผน และระดับปานกลางในด้านการตรวจสอบ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่ามีส่วนร่วมมากในด้านการตรวจสอบ และระดับปานกลางในด้านการวางแผน ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ และด้านการปรับปรุงแก้ไข จากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำผลไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานโดยมุ่งให้ความสำคัญกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านการตรวจสอบเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการวางแผน ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ และด้านการปรับปรุงแก้ไข ตามลำดับ

คำสำคัญ : การพัฒนา; การดำเนินงาน; ฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1; สภาคริสตจักรในประเทศไทย

Abstract

This study examines the operations, factors influencing operational development, and approaches to improving the Planning and Development Division of the First Church District. The key informants included 16 members of the district's operational committee and a sample group of local church leaders. Using the Krejcie & Morgan table with a 95% confidence level, the sample size was determined to be 260 individuals. Data were collected through interviews and questionnaires and analyzed using inductive summarization, frequency, percentage, and a 5-point Likert scale to determine mean values and standard deviations.

The study found that respondents exhibited a high level of participation in the Planning and Development Division of the First Church District operations under the Church of Christ in Thailand. Specifically, participation in implementation, improvement, and planning was high, while participation in monitoring was moderate. Overall, the factors influencing operational development were moderate. Monitoring had the highest influence, whereas planning, implementation, and improvement were moderately influential. The findings of this study can enhance operational development by prioritizing improvements in monitoring, followed by planning, implementation, and improvement.

Keywords : Development; Operations; Planning and Development Department of Church Region 1; Church of Christ in Thailand

บทนำ

การดำเนินงานขององค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันนับเป็นสิ่งสำคัญ องค์กรที่สามารถพัฒนาเข้าสู่วงจรการบริหารงานคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนดำเนินงาน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติตามแผน และการวิเคราะห์ปัญหาจากการดำเนินงานที่ผ่านมา จะสามารถปรับปรุงแผนการดำเนินงานในรอบถัดไปได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้องค์กรก้าวไปสู่การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนขององค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ซึ่งมุ่งเน้นการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยการทำงานขององค์กรเหล่านี้จะมีคณะกรรมการที่ร่วมกันทำงานโดยสมัครใจ และได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง (ธงชัย ทองมา และธีระวัฒน์ จันทิก, 2558)

คริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย มีรากฐานมาจากการเผยแพร่ศาสนาของคณะมิชชันนารี ปัจจุบันมีคริสตจักรท้องถิ่นในสังกัด จำนวน 102 แห่ง หมดคริสตเถียนและศาสนาธรรมจำนวน 58 แห่ง สมาชิกสมทบจำนวน 18,661 คน และสมาชิกสำรองจำนวน 5,283 คน (คริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2567) การดำเนินงานของคริสตจักรภาคที่ 1 มีคณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขาธิการ เภรณิก และกรรมการดำเนินงานฝ่ายต่าง ๆ ที่ประกอบด้วย คณะสตรี คณะอนุชน กรรมการวางแผนและพัฒนา กรรมการเผยแพร่พระกิตติคุณ กรรมการคริสเตียนศึกษา กรรมการพันธกิจ และการอภิบาล กรรมการเขตอภิบาล กรรมการคริสตจักรกับชุมชน และสารสนเทศ คณะผู้ปกครอง กรรมการบ้านและครอบครัว คริสเตียน กรรมการเอกสัมพันธ์ และกรรมการศาสนศาสตร์ โดยคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น มีบทบาทสำคัญในด้านการเผยแพร่ศาสนา การวางแผนและพัฒนา การอภิบาล และการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งคริสตจักรภาคที่ 1 ดำเนินงานภายใต้วิสัยทัศน์ “คริสตจักรภาคที่ 1 เป็นคริสตจักรที่เข้มแข็ง มีผู้นำ ผู้รับใช้ที่มั่นคง ดำรงเพื่อรับใช้ตามพระมหาบัญชาของพระเยซูคริสต์” โดยมีพันธกิจหลักในการเสริมสร้างคริสตจักรท้องถิ่น คริสตจักรเขตอภิบาล คริสตจักรภาค ให้มีการทำพันธกิจอย่างเหมาะสมและเกิดผลอย่างเข้มแข็ง โดยมีผู้นำ ผู้รับใช้ ศิษยาภิบาล ศาสนาจารย์ ครูศาสนา รักษาการ ศิษยาภิบาล ผู้ปกครอง มัคทายก สตรี อนุชน และกรรมการต่าง ๆ ในการรับใช้ด้วยการประกาศพระกิตติคุณ สืบสอน สร้างสาวก การอภิบาล การบริหารจัดการโดยมีกระบวนการเสริมสร้าง สืบสาน สนับสนุน ส่งต่อ ตามพระมหาบัญชาของพระเยซูคริสต์” เพื่อให้สามารถนำไปสู่การบริหารคริสตจักรในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมั่นคง โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ การวางแผนงาน ที่มีคณะกรรมการฝ่ายวางแผนและพัฒนาเป็นผู้จัดทำแผนการปฏิบัติงานของคริสตจักร

ภาคที่ 1 เพื่อให้การดำเนินงานของคริสตจักรท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้การดูแลของคริสตจักรภาคที่ 1 สอดคล้องกับนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทย (คริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2567)

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา คริสตจักรภาคที่ 1 มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจของคริสตจักรภาคที่ 1 เพื่อให้คริสตจักรในระดับต่าง ๆ สามารถดำเนินงานได้ตามนโยบายและยุทธศาสตร์ที่วางไว้ โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ 4 นโยบาย 13 ยุทธศาสตร์ 19 เป้าหมายยุทธศาสตร์ และ 25 ตัวชี้วัด ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ทำหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติงานของคริสตจักรภาคที่ 1 เพื่อให้คริสตจักรท้องถิ่นดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทย อย่างไรก็ตามพบว่า การดำเนินงานที่ผ่านมา ยังมีความท้าทายหลายประการ เช่น การยึดติดกับธรรมเนียมปฏิบัติ การขาดความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงาน การทำงานแยกส่วน และการขาดแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน (คริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย, 2567) ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ฝ่ายวางแผนและพัฒนาจึงจำเป็นต้องส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับวงจรการบริหารงานคุณภาพให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจัดทำกรอบการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามแผน ติดตามความก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์และนิมิตของคริสตจักรภาคที่ 1 ในระยะยาว

จากประเด็นปัญหาปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญในการศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนา คริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อศึกษาการดำเนินงาน ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 และสามารถนำข้อค้นพบจากการศึกษาดังกล่าวมาเป็นแนวทางที่เหมาะสมเพื่อการวางแผนการดำเนินงานของคริสตจักรภาคที่ 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานฝ่ายวางแผนและพัฒนา คริสตจักรภาคที่ 1
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA)

สุขสันต์ สุขสงคราม (2564) ได้กล่าวว่า Dr. William Edwards Deming ได้พัฒนาวงจร PDCA ซึ่งเป็นกระบวนการ

บริหารงานที่ช่วยพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งแก้ปัญหาและสร้างการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากแนวคิดของ Dr. W.A. Shewhart ซึ่งเริ่มแรกเรียกว่า Shewhart Cycle ต่อมาได้นำไปใช้ในอุตสาหกรรมญี่ปุ่นจนเป็นที่รู้จักในชื่อ Deming Cycle วงจรนี้มี 4 ขั้นตอน คือ Plan-Do-Check-Act ได้แก่

1) Plan (P) คือ การวางแผนโดยกำหนดเป้าหมาย วิธีการ บุคลากร และงบประมาณให้ชัดเจน

2) Do (D) คือ การดำเนินการตามแผน โดยให้ความร่วมมือและบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3) Check (C) คือ การตรวจสอบและประเมินผลว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ พร้อมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

4) Act (A) คือ การปรับปรุงแนวทางปฏิบัติตามผลการตรวจสอบเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาองค์กร

ภัทรวดี ขวนบุญ (2555) ได้กล่าวว่า Wendul L. Irench และ Ceci H. Bell ได้ให้ความหมายการพัฒนาองค์กรไว้ว่าเป็นกระบวนการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถและขีดความขัดแย้งในองค์กร

การพัฒนาองค์กรจะมีลักษณะต่าง ๆ หลายประการ ซึ่งผู้บริหารระดับสูงและทีมที่ปรึกษาจะต้องพิจารณาควบคู่กันไป เช่น การพัฒนาจะมุ่งเน้นไปที่วัฒนธรรมขององค์กร (Organization Cultural) ค่านิยม (Value) และทัศนคติของบุคคลภายในองค์กร โดยการพัฒนาจะต้องกระทำอย่างเป็นระบบ เช่น ระบบโครงสร้างใหม่ ซึ่งจำเป็นจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง มีการสอดแทรกข้อคิด (Intervention) เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาจะต้อง

เริ่มที่ผู้บริหารระดับสูงสุดและ คณะกรรมการบริหารจะต้องให้ความสำคัญร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อวัดประสิทธิภาพที่ได้จากการพัฒนาองค์กร การพัฒนาองค์กรจะต้องใช้เทคนิค และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคคล และมุ่งจัดการความขัดแย้งในองค์กร

การพัฒนาองค์กรก็ได้หมายถึงการพัฒนาแต่เฉพาะองค์กรที่มีปัญหาเท่านั้น หากแต่องค์กรที่มีความเจริญรุ่งเรืองอยู่แล้วก็ควรได้รับพัฒนาให้เจริญยิ่งขึ้น เพราะเมื่อใดที่คิดว่าองค์กรของตนมีความเจริญและมีการพัฒนาที่ดีแล้วจึงหยุดนิ่ง ก็เท่ากับว่ากำลังเดินถอยหลังตลอดเวลา ผู้บริหารจึงควรมีการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยอาศัยหลักการดังนี้

1. กำหนดเป้าหมาย โดยกำหนดนโยบายร่วมกันผ่านการประชุมและอภิปราย

2. ความเข้าใจในสถานการณ์ ที่คำนึงถึงความต้องการของบุคลากรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงาน

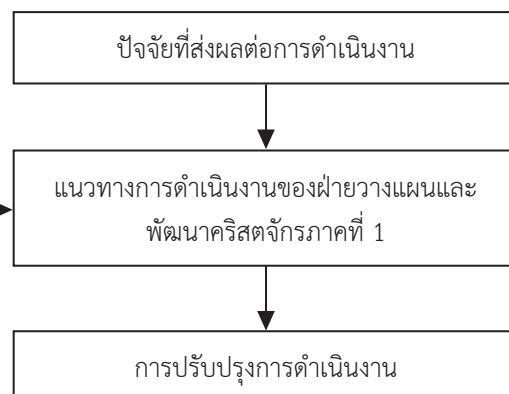
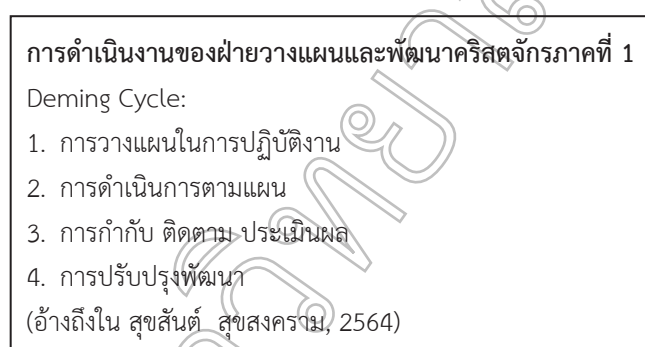
3. ปรับปรุงสัมพันธภาพ โดยเปิดเผยปัญหาเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือ

4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้ทุกฝ่ายร่วมตัดสินใจและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง

5. การเชื่อมโยง โดยการโน้มน้าวให้บุคลากรมีความเข้าใจและเห็นพ้องต้องกันในแนวทางการพัฒนา

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการดำเนินงาน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 โดยมีกรอบแนวความคิดของการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. การวางแผนในการปฏิบัติงาน หมายถึง การกำหนดแนวทาง เป้าหมาย และวิธีดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 ให้เป็นระบบและสอดคล้องกับพันธกิจของสภาคริสตจักรในประเทศไทย

2. การดำเนินการตามแผน หมายถึง การนำแผนงานที่กำหนดไว้มาปฏิบัติจริง โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งบริหารจัดการทรัพยากรของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. การกำกับ ติดตาม และประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับแผนที่วางไว้

4. การปรับปรุงพัฒนา หมายถึง การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแนวทางปฏิบัติงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และพัฒนากระบวนการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method) ใช้แบบแผนคู่ขนาน มีการรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณพร้อมกัน โดยผลสรุปของการวิเคราะห์ที่ได้จากข้อมูลทั้งสองชุดเพื่อศึกษาการดำเนินงาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงาน และแนวทางการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานคริสตจักรภาคที่ 1 จำนวน 16 คน และประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะธรรมกิจของคริสตจักรท้องถิ่น จำนวน 160 แห่ง แห่งละ 5 คน รวมจำนวน 800 คน (คริสตจักรภาคที่ 1, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงสำรวจ คือ คณะธรรมกิจของคริสตจักรท้องถิ่น ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรและกำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 260 คน มีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการใช้ตารางเลขสุ่มโดยคำนึงถึงโอกาสที่ทุกหน่วยประชากรจะถูกเลือกและสามารถประมาณค่าความน่าจะเป็นได้โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เนื่องจากประชากรมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือมีตำแหน่งเป็นคณะธรรมกิจของคริสตจักรท้องถิ่น มีโอกาสถูกเลือกได้เท่ากัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือ

1) การวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ สำหรับคณะกรรมการดำเนินงานของคริสตจักรภาคที่ 1 เกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานคริสตจักรภาคที่ 1 ที่เกี่ยวกับการวางแผนในการปฏิบัติงาน การดำเนินการตามแผน การกำกับติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนา

2) การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม สำหรับคณะธรรมกิจของคริสตจักรท้องถิ่น แบ่งเป็น 3 ส่วน ที่ประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การดำเนินงาน และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยพัฒนาเครื่องมือวิจัยโดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาผ่านผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อให้ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผลการตรวจสอบพบว่ามีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.92 แสดงว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) มีการดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยวิธีวิจัยเชิงสำรวจควบคุมการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ แหล่งข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือ ดังนี้

1) การสัมภาษณ์เป็นการเก็บข้อมูลผ่านการสนทนาระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ คณะกรรมการดำเนินงานคริสตจักรภาคที่ 1 จากการเข้าร่วมประชุมคณะธรรมกิจทั้งในรูปแบบเดี่ยวและกลุ่มย่อย

2) การใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวม โดยทำการเก็บข้อมูลจากคณะธรรมกิจของคริสตจักรท้องถิ่นจากการประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน และรับข้อมูลกลับทันที

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสาร หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ นิตยสาร และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ

4. การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

4.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีการวิเคราะห์โดยการสรุปอุปนัย (Analytic Induction) และส่วนประกอบ (Componential Analysis)

4.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ มีการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้ค่า

ความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยจาก Likert scale 5 ระดับ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการสรุปผล ซึ่งมีความหมายตามช่วง คะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การรายงานผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการดำเนินงาน

การดำเนินงาน		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ด้านการวางแผน				
1	การวางแผนกลยุทธ์ให้มีความเหมาะสมกับจุดมุ่งหมาย และภารกิจของคริสตจักร	3.37	0.78	ปานกลาง
2	การวิเคราะห์สถานการณ์ โดยมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อประเมินสถานการณ์ภายในและภายนอกของคริสตจักรอย่างต่อเนื่อง	2.64	0.97	ปานกลาง
3	การนำเทคนิควิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ มาช่วยวางแผนในการปฏิบัติงาน	2.56	0.84	น้อย
4	การประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อกำหนดวิธีการหรือแนวทางในการดำเนินงาน	3.47	0.95	มาก
5	การวางแผนและบริหารเวลา เพื่อให้การปฏิบัติงานให้เสร็จทันเวลาที่กำหนด	3.41	0.80	มาก
6	การวางแผนค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องมือที่ช่วยในการปฏิบัติงาน	4.22	0.89	มากที่สุด
7	การสร้างสรรค์คิดแผนการดำเนินงานใหม่ ๆ เพื่อลดค่าใช้จ่าย	3.44	0.84	มาก
8	การวางแผนการดำเนินงานที่ถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน	2.93	0.82	ปานกลาง
9	การวางแผนการดำเนินงานที่ยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้เท่าทันสถานการณ์	3.59	0.71	มาก
10	การวางแผนการดำเนินงานใหม่ เพื่อลดค่าใช้จ่าย	3.97	0.91	มาก
รวม		3.36	0.87	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติ				
1	การนำแผนการดำเนินงานสื่อสารไปยังผู้มีหน้าที่ในการปฏิบัติให้ทราบถึงความสำคัญ และความจำเป็นในแผนการนั้น	3.94	0.89	มาก
2	การนำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม	3.79	0.99	มาก
3	การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารมาใช้เพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน	3.12	0.91	ปานกลาง
4	การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ ถูกต้อง และรวดเร็ว	3.23	0.98	ปานกลาง
5	การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น	3.02	0.85	ปานกลาง
6	การจัดสรรค่าใช้จ่ายของฝ่ายวางแผนและพัฒนาในการอบรมพัฒนาทักษะความรู้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	4.23	0.78	มากที่สุด
7	การจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องมือที่ช่วยในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	3.95	0.80	มาก
8	การลดการซ้ำซ้อนของวิธีการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความสะดวกยิ่งขึ้น	4.31	0.75	มากที่สุด
รวม		3.79	0.88	มาก
ด้านการตรวจสอบ				
1	การรวบรวมผลการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลาของกิจกรรม งาน โครงการต่าง ๆ สอดคล้องตามตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงาน	2.83	0.98	ปานกลาง
2	การใช้ระบบการควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานที่ถูกต้อง เพื่อทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ได้ตามที่ต้องการ	2.69	0.94	ปานกลาง
3	การติดตามผลการดำเนินงานที่จะช่วยให้ผู้บริหารทราบข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น	3.26	0.73	ปานกลาง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การดำเนินงาน		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ด้านการตรวจสอบ (ต่อ)				
4	การวัดผลการดำเนินงาน และทำให้ผู้บริหารเห็นภาพรวมของการดำเนินงานได้ชัดเจนขึ้น	3.25	0.70	ปานกลาง
5	การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถช่วยในการลดขั้นตอนการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.46	0.86	มาก
6	การติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อช่วยให้ผู้บริหารทราบข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น	3.26	0.70	ปานกลาง
7	การประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละรอบเวลาที่กำหนด	3.46	0.85	มาก
รวม		3.18	0.83	ปานกลาง
ด้านการปรับปรุง				
1	การมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือกำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงาน	3.44	0.85	มาก
2	การทบทวนแผนการที่ต้องมีการชี้แจงถึงสาเหตุแห่งความล้มเหลว อย่างถูกต้องและมีการเปลี่ยนแปลงแผนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น	3.11	0.83	ปานกลาง
3	การปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานเป็นรายปี และมีการทบทวนทุกปี เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานดังกล่าวมีความเชื่อถือได้ และเหมาะสม	3.82	0.78	มาก
4	การนำวงจรบริหารงานคุณภาพ ที่ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน คือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง ไปปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	3.48	0.95	มาก
5	การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร โดยส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และการสื่อสารที่ดีภายในองค์กร	4.22	0.88	มากที่สุด
6	การบริหารความรู้และนวัตกรรม โดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ และนวัตกรรมภายในองค์กร เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่อง	3.05	0.91	ปานกลาง
7	การปรับปรุงองค์กรให้มีความยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพงานในทุกลักษณะ และหลุดพ้นจากระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการตัดสินใจที่ดี	4.22	0.86	มากที่สุด
8	การพัฒนากระบวนการพัฒนางานองค์กรที่เน้นการปฏิบัติงานร่วมกัน การวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาที่เป็นระบบ และการนำแนวทางการ พัฒนาและการเปลี่ยนแปลงมาปรับใช้ในองค์กรอย่างเป็นขั้นตอน	2.97	0.97	ปานกลาง
9	การบริหารความรู้และนวัตกรรม โดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ และนวัตกรรมภายในองค์กร เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่องและการปรับปรุงการปฏิบัติงาน	3.52	0.72	มาก
10	การนำความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	2.97	0.97	ปานกลาง
11	การประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหการดำเนินงานของคริสตจักร	4.30	0.94	มากที่สุด
รวม				
รวมผลการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน		3.45	0.87	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในด้านการปฏิบัติและด้านการปรับปรุงในระดับมาก และในด้านการวางแผนและการตรวจสอบในระดับปานกลาง

ด้านการวางแผน ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในเรื่องการวางแผนค่าใช้จ่ายในการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องมือที่ช่วยในการปฏิบัติงาน ในระดับมากที่สุด รองลงมามีส่วนร่วม

ในเรื่องของการวางแผนการดำเนินงานใหม่ เพื่อลดค่าใช้จ่าย และการวางแผนการดำเนินงานที่ยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้เท่าทันสถานการณ์ ในระดับมาก ส่วนการมีส่วนร่วมในเรื่องของการนำเทคนิควิธีการปฏิบัติงานใหม่ ๆ มาช่วยวางแผนในการปฏิบัติงานในระดับน้อย

ด้านการปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในเรื่องการลดการซ้ำซ้อนของวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความสะดวกยิ่งขึ้น และการจัดสรรค่าใช้จ่ายของฝ่ายวางแผนและพัฒนาในการอบรมพัฒนาทักษะความรู้

ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมในระดับมากที่สุด รองลงมา มีส่วนร่วมในเรื่องของการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องมือที่ช่วยในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมในระดับมาก ส่วนการมีส่วนร่วมในเรื่องของการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในระดับปานกลาง

ด้านการตรวจสอบ ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในเรื่องการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถช่วยในการลดขั้นตอนการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละรอบเวลาที่กำหนดในระดับมาก รองลงมามีส่วนร่วมในเรื่องของการติดตามผลการดำเนินงานที่จะช่วยให้ผู้บริหารทราบข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อช่วยให้ผู้บริหารทราบข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระดับปานกลาง

ด้านการปรับปรุงแก้ไข ผู้ตอบแบบสอบถามมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในเรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร โดยส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และการสื่อสารที่ดีภายในองค์กร และการปรับปรุงองค์กรให้มีความยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพงานในทุกลักษณะในระดับมากที่สุด รองลงมามีส่วนร่วมในเรื่องของการบริหารความรู้และนวัตกรรม โดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ และนวัตกรรมภายในองค์กร เพื่อการพัฒนาที่ต่อเนื่องและการปรับปรุงการปฏิบัติงานในระดับมาก ส่วนการมีส่วนร่วมในเรื่องของการพัฒนากระบวนการพัฒนาองค์กรที่เน้นการปฏิบัติงานร่วมกัน การวิเคราะห์ปัญหาและการแก้ไขปัญหาที่เป็นระบบ และการนำแนวทางการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงมาปรับใช้ในองค์กรอย่างเป็นขั้นตอน และการนำความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมในระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงาน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงาน		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ด้านการวางแผน				
1	การวางแผนการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า	2.72	0.84	ปานกลาง
2	ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการดำเนินงานของบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ในคริสตจักร	3.05	0.84	ปานกลาง
3	ความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ของแผนการดำเนินงานของคริสตจักร	2.97	0.98	ปานกลาง
4	การติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจในแผนการดำเนินงาน	4.10	0.91	มาก
5	ความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน	3.51	0.86	มาก
รวม		3.27	0.92	ปานกลาง
ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ				
1	การมอบหมายงานให้แก่ฝ่ายที่ตรงตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน	3.44	0.72	มาก
2	ศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ตามแผนที่ได้วางไว้	2.81	0.82	ปานกลาง
3	ความชัดเจนในการกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานให้ตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร	3.49	0.95	มาก
4	การแบ่งงานซ้ำซ้อน ทำให้มีปัญหาในการสั่งการ และการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานที่ได้วางไว้	2.87	0.75	ปานกลาง
5	การสื่อสารจากแผนดำเนินงานไปสู่ผู้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม	3.46	0.93	มาก
6	การใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามงบประมาณที่กำหนด	3.04	0.95	ปานกลาง
รวม		3.19	0.85	ปานกลาง
ด้านการตรวจสอบ				
1	ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของคริสตจักร	2.90	0.92	ปานกลาง
2	ความยืดหยุ่นของระบบการตรวจสอบและติดตามผล	3.62	0.94	มาก
3	ระบบการควบคุมและติดตามผลที่มีความซับซ้อนส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจได้ยาก	3.88	0.91	มาก
4	การตรวจสอบและติดตามแผนการดำเนินงานที่เน้นจุดใดจุดหนึ่ง เพื่อให้ทราบปัญหาได้อย่างครอบคลุม	3.32	0.93	ปานกลาง
5	การดำเนินงานภายใต้ระบบการตรวจสอบและติดตามที่เหมาะสม	4.00	0.93	มาก
6	การประเมินผลการปฏิบัติ	3.93	0.95	มาก
รวม		3.61	0.93	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงาน		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ด้านการปรับปรุงแก้ไข				
1	การนำระบบการควบคุมภายในมาใช้ในการปฏิบัติงาน	3.72	0.97	มาก
2	การแก้ไขปัญหาโดยบุคลากรที่มีศักยภาพที่เหมาะสม	3.02	0.95	ปานกลาง
3	การพัฒนาศักยภาพของพนักงาน โดยการอบรมพัฒนาความรู้และทักษะ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.71	0.96	ปานกลาง
4	การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ และนวัตกรรมภายในองค์กร เพื่อให้บุคลากรเกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง	2.57	0.63	น้อย
5	การปรับปรุงและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และการสื่อสารที่ดีภายในองค์กร	2.38	0.73	น้อย
6	ศักยภาพของบุคลากรที่พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง	3.69	0.88	มาก
7	การจัดทำแผนระยะสั้นและระยะยาว	3.29	0.91	ปานกลาง
รวม		3.05	0.97	ปานกลาง
รวมผลการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน		3.28	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า มีปัจจัยด้านการตรวจสอบ ส่งผลในระดับมาก และด้านการวางแผน ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ และด้านการปรับปรุงแก้ไขส่งผลในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 ด้านการวางแผน ในเรื่องการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจในแผนการดำเนินงาน ความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการดำเนินงานของบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ในคริสตจักรอยู่ระดับปานกลาง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ ในเรื่องความชัดเจนในการกำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงาน ให้ตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร การสื่อสารจากแผนดำเนินงานไปสู่ผู้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม การมอบหมายงานให้แก่แต่ละฝ่ายที่ตรงตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ส่วนในเรื่องของศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่รับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ตามแผนที่ได้วางไว้อยู่ระดับปานกลาง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 ด้านการตรวจสอบ ในเรื่อง การดำเนินงานภายใต้ระบบการตรวจสอบและติดตามที่เหมาะสม

การประเมินผลการปฏิบัติ ระบบการควบคุมและติดตามผลที่มีความซับซ้อนส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจได้ยาก และความยืดหยุ่นของระบบตรวจสอบและติดตามผลอยู่ในระดับมาก ส่วนในเรื่องของความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของคริสตจักรอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 ด้านการปรับปรุงแก้ไข ในเรื่องการนำระบบการควบคุมภายในมาใช้ในการปฏิบัติงาน ศักยภาพของบุคลากรที่พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นเรื่องของการจัดทำแผนระยะสั้นและระยะยาว อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในเรื่องของการปรับปรุงและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และการสื่อสารที่ดีภายในองค์กรอยู่ในระดับน้อย

แนวทางการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขของคริสตจักรท้องถิ่น พบว่า แนวทางการดำเนินงานสามารถสรุปได้ดังนี้

1. **แนวทางการพัฒนาด้านการวางแผน** ด้วยการจัดทำแผนระยะสั้นและระยะยาว รวมทั้งกำหนดแผนการดำเนินงานของคริสตจักรให้มีความยืดหยุ่น โดยให้ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ปัจจุบัน และกำหนดมาตรการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการดำเนินงานของบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ในคริสตจักรให้มีความชัดเจนและต่อเนื่อง

2. **แนวทางการพัฒนาด้านการนำแผนไปปฏิบัติ** ด้วยการสร้างแนวปฏิบัติในการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามงบประมาณ

ที่กำหนดลดการแบ่งงานซ้ำซ้อนที่เป็นสาเหตุของปัญหาในการสั่งการ รวมถึงการปฏิบัติงานตามแผนการดำเนินงานที่ได้วางไว้อย่างเคร่งครัด และเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ตามแผนที่ได้วางไว้

3. แนวทางการพัฒนาด้านการตรวจสอบ ด้วยการสร้างระบบตรวจสอบและติดตามผล ที่มีความยืดหยุ่นและโปร่งใส มีการตรวจสอบและติดตามแผนการดำเนินงาน เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของคริสตจักรมีความถูกต้องเชื่อถือได้

4. แนวทางการพัฒนาด้านการตรวจสอบ สนับสนุน การแก้ไขปัญหาโดยบุคลากรที่มีศักยภาพที่เหมาะสม ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของพนักงานโดยการอบรมพัฒนาความรู้และทักษะเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนกำหนดมาตรการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ และนวัตกรรมภายในองค์กร เพื่อให้บุคลากรเกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และกำหนดมาตรการในการปรับปรุงและเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และการสื่อสารที่ดีภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษานี้ พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานและคณะกรรมการคริสตจักรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานมาก คือ ด้านการตรวจสอบ ด้านการปรับปรุงแก้ไข รองลงมาคือ ด้านการวางแผน และด้านการนำแผนไปปฏิบัติ

อภิปรายผลการวิจัย

ฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 มีการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ ด้านการตรวจสอบ และด้านการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายไหม ภารประดับ (2567) ที่พบว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุคพลิกผัน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายและการวางแผน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร และด้านการกำกับติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการดำเนินงานและคณะกรรมการคริสตจักรท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านแล้วพบว่า มีส่วนร่วมระดับมากในด้านการปฏิบัติและด้านการปรับปรุงระดับปานกลางในด้านการวางแผนและด้านการตรวจสอบอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทิมา ธัญญเจริญ (2553) ที่พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพังงา มีระดับ

การปฏิบัติ การบริหารจัดการของกลุ่มโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อามร รอดคำ (2551) ที่พบว่า สมาชิกวิสาหกิจชุมชน มีส่วนร่วมภาพรวมในขั้นตอนการดำเนินงานทั้ง 4 ด้านในระดับปานกลาง งานวิจัยของสุนา เกิดสินชัย (2550) ที่พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานวิสาหกิจ ชุมชนโดยภาพรวมมีระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ พรชัย พันธธาดพร (2558) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่ามากไปค่าน้อยดังนี้ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานของฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 มีภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัจจัยในแต่ละด้านพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการดำเนินงานในระดับมากที่สุดด้านการตรวจสอบ ระดับปานกลางในด้านการวางแผน ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ และด้านการปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมธิ ไพรัชิต (2556) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานในระดับปานกลางได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรนนท์ ทรงเน็ตเชาวลิต (2556) ที่พบว่า การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนส่งผลให้ประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผนและด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผล นอกจากนี้ยังไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิ่นทาร์ย์ พองแพร่ (2559) ที่พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีผลต่อความสำเร็จขององค์กรอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพการทำงานสูงของพนักงานที่ปฏิบัติงานส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยการประเมินองค์กรด้านทักษะความสามารถ ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านรูปแบบการบริหาร ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านค่านิยมร่วม และด้านกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ งานวิจัยของ สุดใจ ทศจันทร์ (2554) ที่พบว่า ระดับสมรรถนะของข้าราชการในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยสมรรถนะหลักมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสมรรถนะในงานสมรรถนะด้านบริหาร และสมรรถนะด้านการนำตามลำดับ ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะข้าราชการ พบว่าสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมาคือด้านการจัดการความรู้และด้านนโยบายขององค์กร และงานวิจัยของ ทักษิญา ส่งไยธิน (2560) ที่พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ค้นพบเรียงตามระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จที่พบมากไปหาน้อย ได้แก่

ปัจจัยคั่นภาวะผู้นำ ความสามัคคีในกลุ่ม การมีส่วนร่วม และความผูกพัน ระบบการบริหารจัดการที่ดี เงินทุน การสนับสนุนจากภาครัฐ ความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องมือ และการปฏิบัติทางกฎและข้อบังคับทางสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ฝ่ายวางแผนและพัฒนาคริสตจักรภาคที่ 1 ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยเน้นการปฏิบัติเป็นลำดับแรก พร้อมให้ความสำคัญกับการตรวจสอบ การวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ ควรพัฒนาระบบตรวจสอบที่มีความโปร่งใส และจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นให้แก่คณะกรรมการ ทั้งนี้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ปรับปรุงแนวทางการบริหารงานของคริสตจักรภาคที่ 1 และใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยในครั้งต่อไป

การวิจัยในอนาคตควรใช้แนวทางวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณะกรรมการดำเนินงานและคณะกรรมการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง นอกจากนี้ควรขยายผลการวิจัยไปยังคริสตจักรภาคอื่นที่มีโครงสร้างบริหารคล้ายกัน เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการบริหารและพัฒนากระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

คริสตจักรภาคที่ 1. (2567). รายงานการดำเนินงานของคริสตจักรภาคที่ 1. การประชุมคริสตจักรภาคที่ 1 สภาคริสตจักรในประเทศไทย. เชียงใหม่: สารกฤตพิมพ์. หน้า 68-72.
จันทิมา ธัญญเจริญ. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดพังงา. ปรินญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
ทักษิญา ส่งไยอิน. (2560). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน. วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ บุรพาปริทัศน์. 12(2): 16-29.
ธงชัย ทองมา และธีระวัฒน์ จันทิก. (2558). การบริหารจัดการความเสี่ยงกับการบริหารการเปลี่ยนแปลง: องค์การในยุคโลกาภิวัตน์. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร. 8(3): 596-621.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ปัทมทรี พงษ์แพร่. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพการทำงานสูง: กรณีศึกษานาการยูโอบี บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการธุรกิจโลก, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พรชัย พันธุ์ธาดาพร. (2558). การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. เอกสารวิจัยต่อคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

เมธี ไพรัชิต. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน กรณีศึกษา: บริษัทสุธานิจากัด. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2560). การบริหารการตลาดยุคใหม่: (Marketing Management) ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพมหานคร: Diamond In Business World.

สายใหม่ การประดับ. (2567). กระบวนทัศน์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุคพลิกผัน. วารสารวิจัยรำไพพรรณี. 17(2): 34-43.

สุชนันต์ สุขสงคราม. (2564). แนวคิดการบริหารแบบวงจรคุณภาพ (PDCA) กับการบริหารแบบพระพุทธศาสนาวารสารธรรมวัตร. Journal of Thammawat. 2(1): 64-78.

สุดใจ ทัดจันทร์. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. เอกสารวิจัยต่อคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุนา เกิดสินธุ์ชัย. (2550). การมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดปทุมธานี. ปรินญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

อิสนันท์ ทรงเนติเชาวลิต. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดนครปฐม. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อำมร รอดคำ. (2551). การศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร จังหวัดสงขลา. ปรินญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.